

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 listopada 2017 r.,

sprawy **J.S.**

oskarżonego z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 228 § 3 i 4 k.k.

skargi obrońcy oskarżonego,

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w [...],

z dnia 17 lipca 2017 r.,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w [...],

z dnia 27 lutego 2017 r.,

na podstawie art. 539e § 2 *in principio* k.p.k.

I. oddalić skargę;

II. obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia z dnia 4 kwietnia 2016 r. J. S. został oskarżony o to, że :

1. jesienią 2002 r. w [...] będąc funkcjonariuszem policji Komisariatu Policji [...] działając wspólnie i w porozumieniu z innym ustalonym funkcjonariuszem policji i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przekroczył swoje uprawnienia oraz działając wspólnie i w porozumieniu z P. W. i S. S. uczestniczył wbrew przepisom art. 33-35 i art. 37 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie znaczną ilością środka

odurzającego grupy I-N w postaci 1 kg marihuany tj. ziela konopi innych niż włókniste, w ten sposób, że działając jako funkcjonariusz policji dokonał zatrzymania nieustalonego mężczyzny posiadającego 1 kg marihuany, odebrał mu wskazany środek odurzający, a następnie uwolnił go, a zatrzymany narkotyk przekazał P. W. w zamian za co otrzymał od niego pieniądze w wysokości nie mniejszej niż 2000 zł, czym działał na szkodę interesu publicznego

tj.: o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

2. w połowie 2004 r. w [...] będąc funkcjonariuszem policji Komisariatu Policji [...] działając wspólnie i w porozumieniu z innym funkcjonariuszem policji w związku z pełnieniem funkcji publicznej naruszył przepisy prawa w ten sposób, że bez podstawy faktycznej i prawnej dokonał zatrzymania A. G. poruszającego się samochodem marki Opel Corsa, twierdząc, że pojazd jest kradziony, odebrał mu ten pojazd, dowód rejestracyjny oraz dowód osobisty i telefon komórkowy, bez sporządzenia dokumentacji potwierdzającej zatrzymanie osoby, pojazdu, telefonu i dokumentów, zażądał od A. G. i przyjął od niego korzyść majątkową w wysokości 1000 złotych, uzależniając od jej wręczenia zwrot zatrzymanego mu telefonu i dowodu osobistego, a następnie przekazał zatrzymany w samochód marki Opel Corsa wraz z dowodem rejestracyjnym P. W., od którego w zamian otrzymał pieniądze w wysokości nie mniejszej niż 500 zł, tj.: o czyn z art. 228 § 3 i 4 k.k.,
3. w okresie pomiędzy majem 2006 r., lipcem 2006 r. w [...] na terenie Komisariatu Policji [...] będąc funkcjonariuszem Policji pełniącym służbę w tym komisariacie w związku z pełnieniem funkcji publicznej przyjął korzyść majątkową w kwocie 100 zł od M. P. w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa polegające na udostępnieniu zobowiązanym do stawiennictwa na dozór policji, postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] z dnia 09 marca 2006 r. w sprawie 3 Ds .../06. M.P. oraz P. W. Książki Dozorów i umożliwienie im dokonania kilkunastu wpisów ze wsteczną datą, tj.: o czyn z art. 228 § 3 k.k.

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2017 r., Sąd Rejonowy w [...] oskarżonego J.S.

uniewinnił od popełnienia zarzucanych mu czynów w pkt 1, 2 i 3 aktu oskarżenia i na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa w całości.

Apelację od tego wyroku wywiódł prokurator. Zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego J.S. i na podstawie art. 427 k.p.k i art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez wydanie wyroku na podstawie jedynie części dowodów ujawnionych w toku rozprawy głównej, oraz poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, dokonaną wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, mającym wpływ na treść orzeczenia polegającym na bezpodstawnym i nieuzasadnionym odmówieniu wiarygodności wyjaśnieniom i zeznaniom świadków [...] jako niekonsekwentnym, niestanowczym, niezgodnym z doświadczeniem życiowym i logiką wypadków, a uznaniu za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego J.S., a w konsekwencji nieuzasadnionym przyjęciu, iż materiał dowodowy nie daje podstaw do przypisania J. S. sprawstwa zarzucanych mu czynów, podczas gdy uwzględnienie wszystkich zebranych dowodów w tym przede wszystkim wyjaśnień i zeznań świadków [...], wyników oględzin akt innych postępowań i książki dozorowanych, opinii psychologicznych dot. A. G. i P. W., dowodu rzeczowego, ocenionych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzi do wniosku, iż J. S. popełnił zarzucane mu czyny.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora Sąd Okręgowy w [...], wyrokiem z dnia 17 lipca 2016 r., uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego w oparciu o przepis art. 539a § 1 k.p.k. złożył obrońca oskarżonego zarzucając naruszenie:

- art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w warunkach, w których nawet przeprowadzenie całego przewodu sądowego w

całości w żaden sposób nie daje szansy na rozstrzygnięcie wątpliwości, wynikających z zeznań świadków oskarżenia - już w trakcie rozprawy przed Sądem I instancji świadkowie nie pamiętali zdarzeń sprzed kilkunastu lat, zaś w ich zeznaniach i wyjaśnieniach stanowiących podstawę postępowania przygotowawczego występują poważne rozbieżności, przy czym co należy zdecydowanie podkreślić rozbieżności te, wbrew twierdzeniu Sądu odwoławczego, są znaczne i dotyczą istoty zarzutów stawianych oskarżonemu, a zatem w świetle art. 5 § 2 k.p.k., Sąd meriti zobligowany będzie do ponownego rozstrzygnięcia przedmiotowych wątpliwości na korzyść oskarżonego;

- art. 17 § 1 pkt. 9 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 pkt. 2 k.p.k. poprzez uznanie przez Sąd Odwoławczy, w warunkach przekraczających skargę oskarżyciela publicznego wniesioną na niekorzyść oskarżonego, iż Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art. 424 k.p.k., co stanowi bezwzględną podstawę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt. 9 k.p.k., a które to uchybienia doprowadziły do niezasadnego uchylecia przez Sąd odwoławczy wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Na podstawie art. 539e § 2 k.p.k., skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie przedmiotowej sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu.

W pisemnej odpowiedzi na skargę Prokurator Prokuratury Okręgowej w [...] wniósł o oddalenie skargi jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna.

Tytułem wstępu wskazać należy, że podstawą skuteczności nadzwyczajnego środka zaskarżenia w postaci skargi, o której mowa w art. 539a § 1 k.p.k. jest wykazanie – stosownie do treści § 3 tego przepisu – że wydanie na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenia o charakterze kasatoryjnym naruszało art. 437 k.p.k. lub też, że przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Skarga z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. związana jest ściśle z wyrokiem sądu pierwszej instancji i może kwestionować podstawy jego uchylecia zawarte w § 2 tego przepisu, przy czym skarga z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. może dotyczyć także wyroku sądu

odwoławczego. Rozpoznanie skargi ogranicza się zatem do zbadania, czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k., albo sąd odwoławczy uchylił wyrok mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego oraz, czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 in fine k.p.k.). Natomiast niedopuszczalne jest, aby Sąd Najwyższy w trybie art. 539a k.p.k. ponownie, samodzielnie ocenił, czy zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona czynu zabronionego, doszedł do odmiennych wniosków i z tego powodu uchylił zaskarżony wyrok (zob. postanowienie SN z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960).

Analiza treści uzasadnienia skargi wskazuje, że jej autor postuluje, aby Sąd Najwyższy w niniejszym postępowaniu ponownie zbadał zasadność podniesionego przez prokuratora zarzutu apelacyjnego.

Należy zaakcentować, że postępowanie w trybie skargi na wyrok sądu odwoławczego nie służy do dublowania przeprowadzonej już w sprawie kontroli odwoławczej (Por. M. Warchoń [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. A. Sakowicz, Warszawa 2016, s. 1197,). Przedmiotem kontroli w tym postępowaniu jest stwierdzenie, czy uchylając wyrok sądu pierwszej instancji z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, sąd odwoławczy kierował się podstawami wydania wyroku kasatoryjnego wskazanymi w art. 539a § 3 k.p.k. oraz czy takie rozstrzygnięcie było w konkretnej sprawie konieczne (zob. też M. Fingas Glosa do przywołanego wyżej postanowienia SN wydanego w sprawie IV KS 6/16).

Autor skargi wywodzi, że Sąd odwoławczy wydając kwestionowany wyrok kasatoryjny dopuścił się naruszenia art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., podnosząc, że błędny jest pogląd Sądu drugiej instancji o konieczności ponowienia w tej sprawie postępowania dowodowego w całości, stwierdzając jednocześnie, że postępowanie ponowne nie rozstrzygnie wątpliwości, wynikających z zeznań świadków oskarżenia, z uwagi na znaczny upływ czasu od analizowanych zdarzeń. Skarżący pomija jednak, że Sąd odwoławczy kontrolując ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd pierwszej instancji, która doprowadziła ten sąd do wnioskowania o braku dowodów winy oskarżonego, uznał tę ocenę za oczywiście wadliwą - wykraczającą poza standardy przewidziane w art.

7 k.p.k., bowiem stanowiła ona rezultat braku uwzględnienia przy wyrokowaniu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym wszystkich zgromadzonych w toku tego postępowania dowodów, w tym zeznań świadków [...] oraz treści dokumentów. Jednocześnie wskazał, jakie w sprawie tej możliwości czynienia ustaleń przeciwko oskarżonemu daje pełna analiza materiału dowodowego, w tym także i tego zgromadzonego na etapie postępowania przygotowawczego. Odmienne stanowisko skarżącego w tym zakresie ma jedynie charakter polemiczny, a zatem nie mogło okazać się skuteczne.

Skoro zaś tak, to oczywiste jest, że w układzie procesowym, jaki wystąpił w toku przedmiotowego postępowania, Sąd odwoławczy nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż to, jakie ostatecznie zapadło, bowiem na przeszkodzie temu stał kategoriyczny zakaz wynikający z art. 454 § 1 k.p.k. (reguła *ne peius*), który to przepis jak wyżej wspomniano stanowi jedną z podstaw wydania orzeczenia kasatoryjnego wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k. Stwierdzenie poprawności zastosowania przez Sąd odwoławczy art. 454 § 1 k.p.k., jest wystarczające do akceptacji wyroku tegoż Sądu, a tym samym oddalenia skargi obrońcy oskarżonego.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. postanowiono jak w części wstępnej postanowienia. Rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania znajduje uzasadnienie w treści art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.

kc